

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΚΕΝΤΡΟ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Επιστημονικά Υπεύθυνος: Ευστράτιος Παπάνης,
Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής Πανεπιστημίου Αιγαίου

ΠΡΟΚΗΡΥΞΗ

ΕΝΝΕΑΜΗΝΟΥ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ
ΜΕ ΤΙΤΛΟ: «ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ
ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ
ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ
ΧΑΡΙΣΜΑΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, ΕΦΗΒΩΝ, ΚΑΙ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΤΟΥΣ»
(450 ΩΡΩΝ)

Τα Προγράμματα Ψυχικής Υγείας του Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε συνεργασία με τη Vellum Global Educational Services ανακοινώνουν την έναρξη υποβολής αιτήσεων για το Εννεάμηνο Επιμορφωτικό Πρόγραμμα με τίτλο: **«Προσεγγίζοντας τη χαρισματικότητα: Εκπαιδευτική και συμβουλευτική υποστήριξη**

χαρισματικών παιδιών, εφήβων και ενηλίκων και των οικογενειών τους», διάρκειας 450 ωρών.

Το Πρόγραμμα συνδιοργανώνεται από τα Προγράμματα Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου και τη Vellum Global Educational Services.

Τα χαρακτηριστικά της διοργάνωσης είναι τα ακόλουθα:

1. Η επιστημονική εποπτεία του σεμιναρίου γίνεται από τα Προγράμματα Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Αυτή περιλαμβάνει αξιολόγηση της στοχοθεσίας, του ψηφιακού υλικού, των μεθόδων διδασκαλίας, την επάρκεια των διδασκόντων και την τελική απονομή των τίτλων σπουδών.
2. Η γραμματειακή, διοικητική, οικονομική και εκπαιδευτική οργάνωση του σεμιναρίου γίνεται από τα Προγράμματα Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε συνεργασία με τη Vellum.
3. Ο τίτλος σπουδών απονέμεται από το ΚΕΔΙΒΙΜ του Πανεπιστημίου Αιγαίου.
4. Η αξιολόγηση του προγράμματος γίνεται από τα Προγράμματα Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Πιθανές μοριοδοτήσεις μπορεί να ισχύουν ανάλογα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Έναρξη μαθημάτων: 10.05.2021

Εγγραφέςέως: 10.05.2021

Πληροφορίες: Vellum Global Educational Services

<https://aegean.vellum.org.gr/>

Τηλέφωνα: 210-7101894, 2310-501895 (Εργάσιμες μέρες και ώρες 9.00-20.30)

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: aegean.freestudies@gmail.com

Υπεύθυνες επικοινωνίας: Διαμαντοπούλου Γεωργία, Κουρπαγιαννίδου Νόπη

Αρχικές πληροφορίες για τα Προγράμματα Ψυχικής Υγείας:

<https://psychologiagr.com><http://psychologia.gr><http://ppy.aegean.gr>

Τηλέφωνα: 22510-36520, 22510-36580, 22510 45006 (Εργάσιμες μέρες και ώρες 9.00-21.00)

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο: ppy@aegean.gr, grafeiopy@aegean.gr

grammateiappy@aegean.gr

Σύνδεσμος Εγγραφής: <https://freestudies.gr/formagn.php?infid=xarismatikotita>

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το Πρόγραμμα Εξειδίκευσης “Προσεγγίζοντας την χαρισματικότητα: Εκπαιδευτική και συμβουλευτική υποστήριξη χαρισματικών παιδιών, εφήβων και ενηλίκων και των οικογενειών τους”, προσφέρει γενικές αλλά και εξειδικευμένες γνώσεις στην κατανόηση των ιδιαίτερων αναγκών των χαρισματικών παιδιών, εφήβων και ενηλίκων, των κριτηρίων και διαδικασιών αναγνώρισης και ανίχνευσης, των τεχνικών και των εργαλείων εκτίμησης, των στρατηγικών που ανταποκρίνονται στις κοινωνικές, συναισθηματικές και γνωστικές τους ανάγκες, τα αναπτυξιακά πρότυπα και μοτίβα συμπεριφοράς, τις νευροβιολογικές λειτουργίες του εγκεφάλου, τα ‘διαγνωστικά’ κριτήρια και τις ‘διαγνωστικές’ κατηγορίες, στις οποίες κατά κανόνα εντάσσονται, την εκπαιδευτική υποστήριξη και τις διδακτικές προσεγγίσεις προσανατολισμένες στις ειδικές ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των χαρισματικών μαθητών, την εξειδικευμένη συμβουλευτική υποστήριξη των χαρισματικών παιδιών, εφήβων, ενηλίκων και των οικογενειών τους κ.ά.

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΚΑΛΛΙΕΡΓΟΥΝΤΑΙ ΣΤΟΥΣ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΟΥΣ

Με την ολοκλήρωση του προγράμματος, οι επιμορφούμενοι/ες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τις έννοιες, τους ορισμούς, τις θεωρίες, τις προσεγγίσεις και τα μοντέλα για τη χαρισματικότητα, το ταλέντο και τη νοημοσύνη
- να αναγνωρίζουν και να κατανοούν τα ιδιαίτερα γνωστικά, συναισθηματικά και ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά των χαρισματικών παιδιών, εφήβων και ενηλίκων
- να αναγνωρίζουν, κατανοούν, διαχειρίζονται και υποστηρίζουν τις ιδιαίτερες γνωστικές, εκπαιδευτικές, μαθησιακές, συναισθηματικές και ψυχοκοινωνικές ανάγκες των χαρισματικών παιδιών, εφήβων και ενηλίκων και των οικογένειών τους
- να αναγνωρίζουν τα χαρισματικά παιδιά, εφήβους και ενήλικες και να παραπέμπουν σε κατάλληλες δομές για εκτίμηση και υποστήριξη
- να αναπτύσσουν κατάλληλες μαθησιακές, εκπαιδευτικές, κοινωνικές και επαγγελματικές/εργασιακές ευκαιρίες και περιβάλλοντα για τους χαρισματικούς και να

προσαρμόζουν τη μαθησιακή διαδικασία στις μαθησιακές και αναπτυξιακές ανάγκες τους

- να παρέχουν εκπαιδευτική και συμβουλευτική υποστήριξη στα χαρισματικά παιδιά, εφήβους και ενήλικες και τις οικογένειές τους.

ΜΕΘΟΔΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Το πρόγραμμα βασίζεται στην εξ αποστάσεως ασύγχρονη διδασκαλία και περιλαμβάνει ασύγχρονη - αυτόνομη μελέτη διδακτικού υλικού, χωρισμένου σε εννέα μηνιαίες διδακτικές ενότητες. Το υλικό προέρχεται από βιβλία και εγχειρίδια, στα οποία συγγραφείς είναι οι διδάσκοντες και αναρτάται διαρκώς ψηφιακό υλικό και αναλυτικές σημειώσεις.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ (ΑΡΧΗ - ΤΕΛΟΣ)

Το πρόγραμμα είναι εννεάμηνο και πιστώνει 450 διδακτικές ώρες.

Έναρξη μαθημάτων: **10.05.2021**

Λήξη μαθημάτων: **10.02.2022**

ΤΡΟΠΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Συμπλήρωση ενός τεστ αυτοαξιολόγησης πολλαπλών επιλογών στο τέλος κάθε μηνιαίας θεματικής ενότητας.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ

Το παρόν πρόγραμμα διοργανώνεται από τη Vellum Global Educational Services με επιστημονική εποπτεία των Προγραμμάτων Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Συνεπώς, ο επιμορφούμενος, έπειτα από επιτυχή παρακολούθηση θα λάβει ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ από το Κέντρο Διά Βίου Μάθησης του Πανεπιστημίου Αιγαίου και επιπρόσθετη βεβαίωση από το ΕΛΚΕΔΙΜ της Vellum Global Educational Services.

Η διοικητική, οικονομική και διδακτική διαχείριση του προγράμματος γίνεται από τα Προγράμματα Ψυχικής Υγείας του Πανεπιστημίου Αιγαίου σε συνεργασία με τη Vellum Global Educational Services.

ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Όλα μας τα Προγράμματα προσφέρουν Ευρωπαϊκές Πιστωτικές Μονάδες Επαγγελματικής Κατάρτισης ECVET. Ενδεικτικά, ένα πρόγραμμα 450 ωρών πιστώνει 22,5 ECVET (<https://www.iky.gr/el/ecvet>).

Τα περισσότερα Προγράμματά μας μοριοδοτούνται ως σεμινάρια, που οργανώθηκαν από δημόσιο Πανεπιστήμιο, αλλά το πλεονέκτημα αυτό:

- Εξαρτάται από την ισχύουσα νομοθεσία.
- Διαφοροποιείται ανάλογα με την ειδικότητα του επιμορφούμενου.
- Δεν αφορά το Πανεπιστήμιο, το οποίο διοργανώνει το σεμινάριο ΜΟΝΟ για τη γνώση και την επαγγελματική ενδυνάμωση.

Για τις πολλαπλές μοριοδοτήσεις που προσφέρονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, παρακαλούμε απευθυνθείτε στη γραμματεία των Προγραμμάτων Ψυχικής Υγείας. Το Πανεπιστήμιο στέκεται αρωγός σε κάθε προσπάθεια επαγγελματικής αποκατάστασης και ανέλιξης των επιμορφούμενων.

ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα επικεντρώνεται, αλλά δεν περιορίζεται στις παρακάτω ενότητες:

Διδακτική Ενότητα 1

Εννοιολογικοί ορισμοί και ιστορική ανασκόπηση

Περιγραφή

Στην ενότητα αυτή θα πραγματοποιηθεί μία εισαγωγή στις βασικές έννοιες και αποσαφηνίσεις των όρων χαρισματικότητα, ταλέντο, ευφυΐα, νοημοσύνη, δημιουργικότητα, δεξιότητες, αριστεία, στα στάδια προόδου της ανθρώπινης νόησης από την αρχή του κόσμου έως σήμερα και ορισμοί της χαρισματικότητας σύμφωνα με σύγχρονα κοινωνιολογικά δεδομένα.

Διδακτική Ενότητα 2

Θεωρίες, προσεγγίσεις και μοντέλα για την Νοημοσύνη, τη Χαρισματικότητα και τη Δημιουργικότητα

Περιγραφή

Στη δεύτερη ενότητα αναλύονται τα εξής: Τύποι νοημοσύνης - επίπεδα χαρισματικότητας, η χαρισματικότητα ως προγνωστικός παράγοντας, θεωρίες νοημοσύνης: Spearman, Thurstone, Guilford, Cattell, Jensen, Piaget, Berry, Vygotsky, Gardner, Goleman, μοντέλα και προσεγγίσεις χαρισματικότητας: Renzulli, Gagné, Heller, Mönks, Sternberg, Fels, Ziegler.

Διδακτική Ενότητα 3

Χαρακτηριστικά των χαρισματικών παιδιών, εφήβων και ενηλίκων

Περιγραφή

Στην ενότητα αυτή δίνεται έμφαση στους παρακάτω τομείς: Γνωστικά, Συναισθηματικά, Ψυχοκοινωνικά χαρακτηριστικά και ικανότητες των χαρισματικών παιδιών προσχολικής και σχολικής ηλικίας, χαρακτηριστικά των εφήβων χαρισματικών, χαρακτηριστικά των ενηλίκων χαρισματικών, πρώιμα χαρακτηριστικά χαρισματικότητας σε νεογνά και βρέφη.

Διδακτική Ενότητα 4

Αναγνώριση και εκτίμηση της χαρισματικότητας

Περιγραφή

Η ενότητα αυτή αναφέρεται στα εξής: δείκτης Νοημοσύνης, Κλίμακες και Τεστ νοημοσύνης, Παραπομπές και προβλήματα στην αξιολόγηση, Προβλήματα στην αναγνώριση, αιτήματα 'αξιολόγησης', Αντικειμενικά και υποκειμενικά Κριτήρια 'αξιολόγησης', Τεχνικές και εργαλεία εκτίμησης (τεστ, αυτοαναφορικές και ετεροαναφορικές κλίμακες και ερωτηματολόγια, επιδόσεις), Παρατήρηση vs Μέτρηση, Παρατήρηση και Μέτρηση.

Διδακτική Ενότητα 5

Η Νευροβιολογική βάση της Χαρισματικότητας

Περιγραφή

Στην πέμπτη ενότητα αναλύονται τα παρακάτω: ο εγκέφαλος των χαρισματικών, ο εγκεφαλικός φλοιός, η Νευρονική διασυνδεσιμότητα και η νευροπλαστικότητα, η δεξιά και αριστερή ημισφαιρική επικράτηση, ο 'ορθολογιστής' χαρισματικός και ο 'δημιουργικός' χαρισματικός, η Χαρισματικότητα, Ταλέντο, η Δημιουργικότητα, τα Ενδιαφέροντα και οι κλίσεις, τα Μαθησιακά στυλ και οι κατάλληλοι τρόποι διδασκαλίας και μελέτης.

Διδακτική Ενότητα 6

Αναπτυξιακά πρότυπα και Αναπτυξιακές προκλήσεις στην χαρισματικότητα

Περιγραφή

Η έκτη ενότητα ασχολείται με τα εξής: Ασύγχρονη εξελικτική, γνωστική, ψυχοκοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη, Υπερ-ευαισθησίες/υπο-ευαισθησίες/υπαισθησίες (ευαισθησίες Dabrowski), Ανώτερη ευφυΐα, ανώτατη ευφυΐα, υπερ-ευφυΐα, Χαρισματικοί με Αναπηρία, Χαρισματικά κορίτσια, Χαρισματικοί στις μειονότητες, Χαρισματικοί και υποεπίδοση, Χαρισματικοί και σχολική διαρροή.

Διδακτική Ενότητα 7

Χαρισματικότητα και Διαγνώσεις/Υποδιαγνώσεις/Παραδιαγνώσεις/Διπλές/Λανθασμένες Διαγνώσεις

Περιγραφή

Η έβδομη ενότητα αναλύει τα εξής: "Διαγνωστικά" κριτήρια και χαρισματικότητα, Διπλή διαφοροποίηση, Χαρισματικοί και: ΔΕΠ-Υ, Δυσλεξία, Asperger, Αυτισμός και ΥΛΑ, Υπερλεξία, Συναισθηματικές διαταραχές, Διαταραχές διάθεσης/συμπεριφοράς, Χαρισματικοί και: Εξαρτήσεις, Κατάθλιψη, Αυτοκτονικότητα, Διατροφικές Διαταραχές,

Αυτοάνοσα, Χαρισματικοί και: Αγχώδεις διαταραχές, Ψυχαναγκαστικές Διαταραχές, Διπολική Διαταραχή, Ψυχικές διαταραχές (Ψύχωση, Σχιζοφρένεια)

Διδακτική Ενότητα 8

Ο χαρισματικός στα πλαίσια αναφοράς

Περιγραφή

Η λειτουργία της οικογένειας, οι σχέσεις με τους συνομηλίκους στη νηπιακή, παιδική και εφηβική ηλικία, το ακατάλληλο μαθησιακό πλαίσιο του σχολείου, το σχολικό περιβάλλον, οι σχέσεις με τους εκπαιδευτικούς, η επιλογή σπουδών και επαγγέλματος, ο στρατός, το εργασιακό πλαίσιο και οι σχέσεις με τους συναδέλφους και τους συνεργάτες, οι συντροφικές σχέσεις και η δημιουργία οικογένειας, οι κοινωνικές σχέσεις, οι σχέσεις με τις αρχές και την εξουσία, ο εαυτός, οι προσδοκίες, η τελειομανία αποτελούν τομείς που θα αναλυθούν ενδελεχώς στην όγδοη ενότητα.

Διδακτική Ενότητα 9

Εκπαιδευτική υποστήριξη χαρισματικών μαθητών και φοιτητών - Νομοθετικό και Εκπαιδευτικό πλαίσιο –Διδακτικές προσεγγίσεις

Περιγραφή

Στην ένατη ενότητα θα αναλυθούν τα εξής παρακάτω:

- Οι χαρισματικοί ως κατηγορία μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες
- Φιλοσοφία και Εφαρμογή της Συνεκπαίδευσης, Ειδικά ή Γενικά Σχολεία
- Διεθνές, ευρωπαϊκό και εθνικό νομοθετικό και εκπαιδευτικό πλαίσιο
- Διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και επιλογές για χαρισματικούς μαθητές εντός σχολικού πλαισίου: Εμπλουτισμός, Επιτάχυνση (Πρώιμη ένταξη, Υπερπήδηση τάξεων/Υπερπήδηση γνωστικού αντικείμενου, Συμπύκνωση ύλης),Ομαδοποίηση (σε αυτόνομη ειδική τάξη, ανά ειδικό γνωστικό αντικείμενο, ανά ενδιαφερόμενο, σε εξειδικευμένα σχολικά προγράμματα)
- Διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις και επιλογές για χαρισματικούς μαθητές εκτός σχολικού πλαισίου: Εκπαίδευση κατ' οίκον (δομημένο σχολικό

πρόγραμμα ή βάσει ατομικού ρυθμού), Εξ αποστάσεως εκπαίδευση (δομημένη ή βάσει ατομικού ρυθμού), Ανεξάρτητη ολοκλήρωση εκπαιδευτικών βαθμίδων, Mentoring, Θερινά προγράμματα),

- Διδακτικές προσεγγίσεις

ΠΡΟΣΟΧΗ:

1. Τα διδάκτρα δεν επιστρέφονται σε καμία περίπτωση παρά μόνο εάν ακυρωθεί ή δεν πραγματοποιηθεί το πρόγραμμα με υπαιτιότητα του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Με την υποβολή της αίτησης παραιτείστε από κάθε απαίτηση για επιστροφή διδάκτρων ή για οποιαδήποτε άλλη αλλαγή.

2. Ένα μεγάλο μέρος της επικοινωνίας γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Το e-mail που είναι διαθέσιμο είναι το ακόλουθο: aegean.freestudies@gmail.com

3. Το πρόγραμμα μαθημάτων είναι ενδεικτικό και μπορεί να αλλάζει ανάλογα με τη διαθεσιμότητα των διδασκόντων, την ανάρτηση υλικού και τις εκπαιδευτικές ανάγκες.

4. Τα νέα πιστοποιητικά του Πανεπιστημίου Αιγαίου απονέμονται ηλεκτρονικά από το Κέντρο Διά Βίου Μάθησης. Συνήθως αποδίδουν Ευρωπαϊκές Επαγγελματικές Πιστωτικές Μονάδες (Ecvet) και ο χρόνος αποστολής τους στους υποψηφίους εξαρτάται από την ολοκλήρωση των ακαδημαϊκών και οικονομικών ελέγχων. Κατά μέσο όρο τα πιστοποιητικά αποστέλλονται μέσα σε διάστημα 1 έως 3 μηνών από την ολοκλήρωση του προγράμματος.

5. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου διατηρεί το δικαίωμα αλλαγής οποιουδήποτε σημείου της προκήρυξης ανάλογα με τις εκπαιδευτικές και διοικητικές ανάγκες. Η παρούσα προκήρυξη δεν είναι κατ' ουδένα τρόπο δεσμευτική για τα Προγράμματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

6. Η εγγραφή στα Προγράμματα του Πανεπιστημίου Αιγαίου συνεπάγεται την αποδοχή της διατήρησης των προσωπικών δεδομένων και της αξιοποίησής τους για εκπαιδευτικούς και διαφημιστικούς σκοπούς.

7. Η εγγραφή στα Προγράμματα συνεπάγεται τήρηση της ακαδημαϊκής δεοντολογίας και των κανόνων καλής συμπεριφοράς. Οποιαδήποτε παρέκκλιση από τους κανόνες του Πανεπιστημίου και της ευγένειας μπορεί να αποκλείσει τον επιμορφούμενο από τα Προγράμματα, χωρίς επιστροφή διδάκτρων ή απονομή οποιασδήποτε βεβαίωσης.

8. Η λογοκλοπή ή ο λογοδανεισμός οδηγούν στην αποβολή του επιμορφούμενου από το πρόγραμμα χωρίς κανένα δικαίωμα επιστροφής διδάκτρων.

9. Το Πανεπιστήμιο αποκτά το copyright του υλικού που παραδίδουν οι επιμορφούμενοι στα πλαίσια των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων. Επίσης, όλο το υλικό του Πανεπιστημίου προστατεύεται από copyright και η, με οποιαδήποτε μορφή, αναπαραγωγή του έχει νομικές κυρώσεις.

10. Οι αξιολογικές κρίσεις για το πρόγραμμα και άλλες προτάσεις απαγορεύεται ρητά να αναρτώνται υπό μορφή σχολίων ή άλλων μέσων στην πλατφόρμα τηλεκπαίδευσης ή σε άλλες ομάδες δικτύωσης. Προτάσεις, κριτικές και σχόλια γίνονται μόνο στο ειδικό έντυπο αξιολόγησης

και λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Τα έγγραφα αιτήματα των επιμορφούμενων απαντώνται μέσα σε 7 εργάσιμες μέρες.

11. Η κατανόηση των όρων «σύγχρονη» και «ασύγχρονη» ως μεθόδων διδασκαλίας θεωρείται αυτονόητη και το ίδιο ισχύει για την άριστη γνώση υπολογιστών, που είναι εκ των ουκ άνευ προϋπόθεση για την παρακολούθηση των προγραμμάτων. Αδυναμία των επιμορφούμενων να κατανοούν τις μεθόδους διδασκαλίας ή προβλήματα που απορρέουν από την ελλιπή γνώση υπολογιστών, δεν θα επιτραπεί να επηρεάσουν την ποιότητα των προγραμμάτων. Το Πανεπιστήμιο διατηρεί το δικαίωμα να σταματήσει τη φοίτηση οποιουδήποτε αποτυγχάνει στους δύο παραπάνω τομείς, χωρίς καμιά αποζημίωση.

12. Η απουσία από τα μαθήματα και τις δράσεις των προγραμμάτων, όπως αυτές κάθε φορά καθορίζονται, μπορεί να οδηγήσει στον αποκλεισμό από τα Προγράμματα χωρίς επιστροφή διδάκτρων ή απονομή βεβαίωσης.

13. Τα Προγράμματα Ψυχικής Υγείας είναι πρόθυμα να επιλύσουν κάθε πρόβλημα, που φυσιολογικό είναι να προκύψει κατά τη διάρκεια της μαθησιακής διαδικασίας, αρκεί:

α. Να μη γίνεται υπέρβαση ιεραρχίας.

β. Να απευθύνονται εγγράφως και με ακριβή τρόπο στη γραμματεία των Προγραμμάτων.
